

ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ ГПК УКРАЇНИ

Аналіз судової
практики ВП ВС, ОП
КГС, КГС ВС

Жодна норма не встановлює, що в довіреності, виданій на ім'я фізичної особи - адвоката, обов'язково зазначається про те, що такий представник є саме адвокатом. Важливим є те, що б така особа мала статус адвоката та отримала свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю. Довіреність визначає лише повноваження адвоката, межі наданих представникові прав та перелік дій, які він може вчиняти для виконання доручення. <http://reestr.court.gov.ua/Review/77397730> від 12.10.2018

При розгляді справ у малозначних спорах представником може бути особа, яка досягла вісімнадцяти років, має цивільну процесуальну дієздатність, за винятком осіб, визначених ст.59 цього Кодексу. Сторона у справі, віднесеної процесуальним законом до малозначних, не позбавлена права на представництво своїх законних інтересів штатними юрисконсультами, юристами - працівниками власних структурних підрозділів тощо. <http://reestr.court.gov.ua/Review/77294526> від 22.10.2018

Відповідач як сторона у справі, віднесеної процесуальним законом до малозначних, не позбавлений права на представництво своїх законних інтересів, у тому числі і на звернення із апеляційною скаргою, через представника

. <http://www.reestr.court.gov.ua/Review/78518499> від 12.12.2018,

<http://www.reestr.court.gov.ua/Review/79250059> від 16.01.2019

Відповідач, як учасник судового процесу, не позбавлений права і можливості забезпечити участь у судовому засіданні будь-якого іншого представника, якому доручити виконання функцій щодо представництва інтересів у суді. Відкладення розгляду справи є правом та прерогативою суду, основною умовою для якого є не відсутність у судовому засіданні представників сторін, а неможливість вирішення спору
<http://reestr.court.gov.ua/Review/80633000> від 12.03.2019

Ордер, виданий на підставі договору про надання правової допомоги, який припинив свою дію, не підтверджує повноважень. Ордер від 09.01.2019 видано на підставі договору від 01.09.2017, який припинив свою дію ще 31.12.2018, а тому такий ордер не приймається судом в якості доказу, що підтверджує повноваження представника на підписання та подання скарги від імені Товариства.
<http://reestr.court.gov.ua/Review/81435376> від 25.04.2019

Чинна та належно оформлена довіреність з необхідним обсягом повноважень є достатнім підтвердженням повноважень адвоката як представника сторони
<http://reestr.court.gov.ua/Review/80859555> від 27.03.2019

Позов третьої особи, яка заявляє
самостійні вимоги на предмет спору
(ст.49 ГПК України)

Позовна заява третьої особи із самостійними вимогами на предмет спору, подана поза межами підготовчого провадження, підлягає залишенню без розгляду на підставі ст.118 ГПК України. <http://reestr.court.gov.ua/Review/81266267> від 16.04.2019

Передбачене ст.49 ГПК України право особи вступити у справу шляхом подання позову до однієї або декількох сторін не є абсолютним. Зазначене право може бути реалізовано лише за умови дотримання вимог процесуального законодавства. Вимога третьої особи, спрямована на будь-що поза предметом спору між позивачем та відповідачем, не може бути визнана вимогою третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги на предмет спору. <http://reestr.court.gov.ua/Review/79805706> від 12.02.2019

Позовна заява третьої особи відповідно до положень ч.1 ст.49 ГПК України має містити самостійні вимоги саме на предмет спору у справі. Відтак вимога третьої особи, спрямована на будь-що поза предметом спору між позивачем та відповідачем, не може бути визнана вимогою третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору. Водночас така позовна вимога може бути заявлена у самостійному позові. <http://reestr.court.gov.ua/Review/80854765> від 13.03.2019

<http://reestr.court.gov.ua/Review/82637244> від 12.06.2019

Строки

пропущений учасником процесуальний строк може бути поновлений судом за умови вчинення учасником процесуальної дії, для вчинення якої було встановлено строк, подання учасником заяви про поновлення процесуального строку та визнання причин пропуску строку поважними, крім випадків, коли ГПК України встановлено неможливість такого поновлення.

<http://reestr.court.gov.ua/Review/78484732> від 03.12.2018

При вирішенні питання про поновлення пропущеного строку апеляційного оскарження судового рішення має значення лише з'ясування обставини - чи була в змозі юридична особа своєчасно довідатися про існування такого рішення та оскаржити його протягом розумного строку. Вказана обставина не може пов'язуватися з моментом часу, коли про рішення довідався той чи інший керівник (ліквідатор) юридичної особи.

<http://reestr.court.gov.ua/Review/81756093> від 16.05.2019

Прийменник «до» з календарною датою в українській мові вживають на позначення кінцевої календарної дати чинності включно або виконання чого-небудь

<http://reestr.court.gov.ua/Review/77012030> від 08.10.2018

ГПК України не надає права відмовити в задоволенні заяви про видачу дубліката наказу з мотивів її необґрунтованості та не зобов'язує стягувача наводити причини втрати наказу. За встановлення факту невиконання судового рішення видача дубліката наказу не порушує прав боржника та не покладає на нього додаткових зобов'язань. Обов'язковою умовою видачі дубліката наказу є звернення до суду із такою заявою в межах встановленого законом строку. <http://reestr.court.gov.ua/Review/81910842> від 23.05.2019

Під час оскарження рішень, дій або бездіяльності державного виконавця чи іншої посадової особи органу ДВС або приватного виконавця, на виконанні яких перебуває виконавчий документ господарського суду, слід дотримуватися відповідних положень ГПК України, вміщених у розділі VI «Судовий контроль за виконанням судових рішень», зокрема щодо права на звернення зі скаргою у строк десять календарних днів, визначений пунктом «а» частини першої статті 341 цього Кодексу. <http://reestr.court.gov.ua/Review/80854638> від 13.03.2019

Процедури банкрутства, за приписами Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом", мають строковий характер. Відтак, всі учасники провадження у справі про банкрутство, мають належним чином користуватися наданими Законом правами та власними повноваженнями сприяти дотриманню визначених Законом про банкрутство строків судових процедур, задля зменшення негативних наслідків надмірною тривалістю цих процедур як для кредиторів так і боржника. <http://reestr.court.gov.ua/Review/81691318> від 23.04.2019

Враховуючи строки пересилання поштових відправлень, ухвала суду, направлена на адресу сторони за день до судового засідання, не може вважатися належним та завчасним повідомленням особи про призначене судове засідання.

<http://reyestr.court.gov.ua/Review/78082208> від 21.11.2018

Свідоме неотримання судової кореспонденції, яка направлялася судами за адресою, зазначеною самим відповідачем, і ця адреса співпадає з його адресою у ЄДР юридичних осіб, фізичних осіб підприємців та громадських формувань, а також посилення останнього на відсутність такого повідомлення, може бути розцінено судом як дії, спрямовані на затягування розгляду справи та свідчити про зловживання процесуальними правами учасника справи, які направлені на перешкодження розгляду справи. <http://reestr.court.gov.ua/Review/81304580> від 17.04.2019

Неотримання особисто директором юридичної особи судового рішення не свідчить про ненаправлення цього судового рішення відповідачеві (за офіційно визначеною адресою згідно із інформацією з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань) як юридичній особі, а також про необізнаність цієї юридичної особи щодо наявності спору та судового рішення. <http://reestr.court.gov.ua/Review/82339252> від 12.06.2019

Неприпустимо ставити перед судовими експертами правові питання, вирішення яких чинним законодавством віднесено до компетенції суду. Судова експертиза призначається лише у разі дійсної потреби у спеціальних знаннях для встановлення фактичних даних, що входять до предмета доказування, тобто у разі, коли висновки експерта не можуть замінити інші засоби доказування
<http://reestr.court.gov.ua/Review/81616930> від 07.05.2019

Заявлення двічі клопотання про призначення судової експертизи для визначення вартості спірного майна та, в подальшому, несплата заявником вартості проведення судових експертиз, що стало підставою для нездійснення експертною установою відповідних досліджень, може бути розцінено Судом як дії, які свідчать про зловживання Відповідачем процесуальними правами учасника справи, які направлені на перешкоджання здійснення розгляду справи.
<http://reestr.court.gov.ua/Review/81436482> від 24.04.2019

Призначення судової експертизи з порушенням основних засад судочинства, зокрема, в частині розумних строків розгляду справи (стаття 129 Конституції України, стаття 6 Конвенції) у подальшому може бути підставою для притягнення відповідних суддів до відповідальності, передбаченої законом. <http://reestr.court.gov.ua/Review/79289615> від 18.01.2019

Зустрічний позов

(ст.180 ГПК України)

Господарський процесуальний кодекс України у чинній редакції (на відміну від статті 60 цього Кодексу в редакції, чинній до 15 грудня 2017 року) не містить приписів щодо права відповідача пред'явити зустрічний позов виключно до позивача у справі.
<http://reestr.court.gov.ua/Review/81013406> від 20.03.2019

Зважаючи на положення частини другої ст.180 ГПК України, зустрічний позов приймається до спільного розгляду з первісним позовом за умови не лише їх взаємопов'язаності, а й доцільності їх спільного розгляду.
<http://reestr.court.gov.ua/Review/81304747> від 22.04.2019

Пропущений процесуальний строк на подання зустрічної позовної заяви може бути поновлений лише за заявою учасника справи у разі, якщо суд визнає наведені причини пропуску цього строку поважними, в той час як продовжити встановлений процесуальний строк суд має право також із власної ініціативи, однак у цьому разі відповідне продовження строку може мати місце лише до його закінчення.
<http://reestr.court.gov.ua/Review/80034206> від 18.02.2019

Квитанція про сплату судового збору

Квитанція про сплату судового збору за подання апеляційної скарги має містити інформацію про номер справи, у межах якої подається відповідна скарга, та дату прийняття судового акта, що оскаржується.

<http://reestr.court.gov.ua/Review/79250066> від 16.01.2019

При вирішенні питання про повернення коштів з Державного бюджету України суд досліджує докази надходження таких коштів до бюджету тільки з оригіналу платіжного доручення. <http://reestr.court.gov.ua/Review/78750077> від 21.12.2018

Надання апелянтом доказів надсилання (з описом вкладення) учасникам справи документу про сплату судового збору, нормами Господарського процесуального кодексу України не передбачено, а їх не надання не може бути підставою для повернення судом апеляційної скарги заявнику, так як відсутність у іншого учасника справи доказів сплати судового збору заявником апеляційної скарги не впливає на вирішення спору по суті. <http://reestr.court.gov.ua/Review/82498791> від 20.06.2019

Судовий збір

За подання скарги на дії органу ДВС судовий збір не сплачується, проте, за подання апеляційної скарги на ухвалу, прийняту за результатами розгляду скарги, судовий збір сплачується

<http://reestr.court.gov.ua/Review/80457824> від 12.03.2019

Законом України «Про судовий збір» не встановлено ставку судового збору за подання до господарського суду заяв про приєднання до апеляційної скарги на рішення суду. Законом встановлено окремі ставки судового збору за подання до суду та адміністративного суду заяв про приєднання до апеляційної скарги на рішення суду та ухвалу суду, а також за подання до господарського суду заяв про приєднання до апеляційної скарги на ухвалу суду.

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80548840> від 18.03.2019

у відповідності до ч.1 та пп.4 п. 2 ч.2 ст.4 Закону України "Про судовий збір" ставка судового збору за подання апеляційної скарги у 150 % вираховується виходячи із суми, що підлягала сплаті при поданні позовної заяви, з врахуванням розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня календарного року, в якому позивач звернувся з даним позовом, а не апеляційною скаргою до суду.

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81266121> від 16.04.2019

Судовий збір

Пільга щодо сплати судового збору, згідно з якою від сплати судового збору під час розгляду справи в усіх судових інстанціях звільняються позивачі - у справах про стягнення заробітної плати та поновлення на роботі, не поширюється на вимоги позивачів про стягнення середнього заробітку за час затримки розрахунку при звільненні під час розгляду таких справ в усіх судових інстанціях.
<http://reestr.court.gov.ua/Review/79684987> від 30.01.2019

Вимога про надання іпотекодержателю права не підлягає вартісній оцінці, а тому є немайновою.

<http://reestr.court.gov.ua/Review/79897244> від 13.02.2019

Позовні вимоги про звернення стягнення на заставлене майно мають вартісну оцінку, носять майновий характер і розмір ставок судового збору за їх подання визначається за вимогами ст.4 ЗУ «Про судовий збір», виходячи з розміру грошових вимог позивача, на задоволення яких спрямовано позов

<http://reestr.court.gov.ua/Review/80522389> від 26.02.2019

<http://reestr.court.gov.ua/Review/81268397> від 16.04.2019

Судовий збір

При вирішенні питання щодо розподілу/повернення судового збору при закритті провадження у справі процесуальний припис ч.9 ст.129 ГПК України (покладення судових витрат у випадку, якщо спір виник внаслідок неправильних дій сторони) не може бути застосовано, оскільки результат вирішення спору, що знаходився на розгляді господарського суду відсутній. <http://reestr.court.gov.ua/Review/81940558> від 22.05.2019

Виявлення факту неповної сплати судового збору після закриття підготовчого засідання не є підставою для подальшого залишення позовної заяви без розгляду. Суд першої інстанції, встановивши вже на стадії розгляду справи по суті, що позовну заяву подано без додержання вимог, викладених у статтях 162, 164, 172 цього Кодексу, мав здійснити розгляд справи по суті, а судові витрати, пов'язані з розглядом справи, розподілити за результатами такого розгляду відповідно до статті 129 ГПК України. <http://reestr.court.gov.ua/Review/75528140> від 24.07.2018

Відповідно до ст.53 ГПК України, у разі відкриття провадження за позовною заявою, поданою прокурором в інтересах держави в особі органу, уповноваженого здійснювати функції держави у спірних правовідносинах, зазначений орган набуває статусу позивача. Отже, ухвалюючи рішення у справі, провадження в якій відкрито за заявою прокурора, суд у разі повної або часткової відмови в позові, судовий збір покладає на позивача (повністю або пропорційно до задоволених вимог)

<http://reestr.court.gov.ua/Review/82068037> від 30.05.2019

Судовий збір

У разі відмови у задоволенні позову, поданого прокурором в інтересах Держгеокадастру, саме на Держгеокадастр покладається відшкодування понесених відповідачем витрат на професійну правничу допомогу та сплати судового збору <http://reestr.court.gov.ua/Review/79288910> від 15.01.2019

Обов'язок перевірки факту зарахування судового збору покладається на суд, і неподання стороною зазначених судом виписок не може бути підставою для повернення апеляційної скарги як такої, що не відповідає встановленим вимогам. <http://reestr.court.gov.ua/Review/80580169> від 19.03.2019

Оскільки позивачем-банкрутом заявлено вимоги про визнання недійсними договорів та повернення майна у ліквідаційну масу в межах справи про банкрутство позивача, суд повинен здійснювати розрахунок судового збору за ставкою, визначеною п.п.15 п.2 ч. 2 статті 4 Закону України "Про судовий збір" (в редакції, чинній станом на дату звернення з позовом 27.05.2015) за подання заяв у майнових спорах, стороною яких є боржник. <http://reestr.court.gov.ua/Review/80511842> від 11.03.2019

Залишення позову без розгляду

- п.4 ч.1 ст.226 ГПК України

- п.7 ч.1 ст.226 ГПК України

Залишення позову без розгляду на підставі п.4 ч.1 ст.226 ГПК України можливе за умови, якщо суд позбавлений можливості вирішити спір по суті з вини позивача, тобто, коли йдеться про ігнорування позивачем своїх процесуальних обов'язків і вимог суду, що унеможлиблює розгляд господарським судом і вирішення спору по суті заявлених позовних вимог. <http://reestr.court.gov.ua/Review/81143182> від 10.04.2019

Позивачем на вимогу суду не подано оригіналу позовної заяви з доданими до неї належним чином засвідченими копіями доказів. ГПК України не передбачено відкриття провадження і розгляд справи за копіями позовної заяви.

<http://reestr.court.gov.ua/Review/80918510> від 28.03.2019

У разі наявності третейської угоди між сторонами спору та поданого стороною відповідно до вимог ГПК України клопотання про залишення позову без розгляду господарський суд може продовжити розгляд справи за умови встановлення в передбаченому законом порядку недійсності, втрати чинності або неможливості виконання вказаної угоди не пізніше початку розгляду справи по суті. <http://reestr.court.gov.ua/Review/82618188> від 25.06.2019

Залишення позову без розгляду

- п.4) ч.1 ст.226 ГПК

-п.8 ч.1 ст.226 ГПК України

На відміну від п.5) ч.1 ст.81 ГПК України, в редакції, чинній до 15.12.2017, положення ст.ст.202, 226 ГПК України не пов'язують можливість залишення позовної заяви без розгляду з необхідністю надання судом оцінки можливості вирішення спору за відсутності представника позивача. Тобто така оцінка має обов'язково надаватись судами у разі, якщо позивач не з'явився на виклик суду, однак звернувся з заявою про розгляд цієї справи за його відсутності.
<http://reestr.court.gov.ua/Review/79397838> від 15.01.2019,
<http://reestr.court.gov.ua/Review/82130596> від 30.05.2019

Комплексний аналіз ч.1, п.1 ч.2, ч.ч.3, 4 ст.202 ГПК свідчить, що застосування судом ч.4 ст.202 ГПК, а отже і другої підстави залишення позову без розгляду, передбаченої п.4 ч.1 ст.226 ГПК, можливе лише за умови, що **позивача** належним чином повідомлено про дату, час і місце судового засідання, в якому його позов залишається без розгляду.
<http://reestr.court.gov.ua/Review/82190994> від 03.05.2019

Оскільки місцевим господарським судом ухвалою було відкрито провадження у справі, при цьому не було встановлено недоліків позовної заяви, як і не було встановлено способу та строку їх усунення, безпідставним є залишення апеляційним судом позову без розгляду на підставі п.8 ч.1 ст.226 ГПК України з підстав неусунення позивачем недоліків позовної заяви у встановлений судом строк, зважаючи на те, що наслідки встановлених у цій справі апеляційним судом порушень норм процесуального права могли бути усунуті під час апеляційного перегляду з огляду на межі перегляду, визначені у статті 269 ГПК України.
<http://reestr.court.gov.ua/Review/80591645> від 19.03.2019

Зупинення провадження у справі:

- у випадках перегляду судового рішення у подібних правовідносинах (в іншій справі) у касаційному порядку (п.7) ч.1 ст.228 ГПК України
- об'єктивної неможливості розгляду справи до вирішення іншої справи,... (п.5) ч.1 ст.227 ГПК України

Суд має право зупинити провадження у справі у випадках перегляду судового рішення у подібних правовідносинах (в іншій справі) у касаційному порядку Великою Палатою Верховного Суду. Провадження у справі має зупинитись з чітким розумінням того, що підстава для зупинення провадження уже існує (на час постановлення ухвали про зупинення Велика Палата Верховного Суду прийняла до свого розгляду відповідну справу). <http://reestr.court.gov.ua/Review/80786659> від 27.03.2019

Ухвала про зупинення провадження у справі, яка не містить аргументованих та переконливих мотивів доцільності зупинення провадження у справі, як щодо об'єктивної неможливості розгляду цієї справи до вирішення господарської справи, так і стосовно того, що зібрані по справі докази дійсно не дозволяють встановити та оцінити обставини (факти), які є предметом даного судового розгляду, суперечить вимогам п.5 ч.1 ст.227 ГПК України. <http://reestr.court.gov.ua/Review/80036157> від 21.02.2019

Пов'язаною з даною справою є така інша справа, в якій інший суд встановлює обставини, що впливають чи можуть вплинути на подання і оцінку доказів у даній справі; в тому числі йдеться про факти, які мають преюдиціальне значення. Під неможливістю розгляду справи слід розуміти неможливість для даного господарського суду самостійно встановити обставини, які встановлюються іншим судом в іншій справі, - у зв'язку з невідомістю або невідомістю іншої справи даному господарському суду, одночасністю розгляду двох пов'язаних між собою справ різними судами або з інших причин. <http://reestr.court.gov.ua/Review/78015954> від 19.11.2018

Зупинення провадження у справі:

- об'єктивної неможливості розгляду справи до вирішення іншої справи,... (п.5) ч.1 ст.227 ГПК України

Зупиняючи провадження у справі, суд не може посилається на об'єктивну неможливість розгляду справи у випадку, коли зібрані докази дозволяють оцінити обставини які є предметом розгляду. Необґрунтоване зупинення провадження у справі призводить до затягування строків її розгляду і перебування в стані невизначеності учасників процесу, що свідчить про порушення статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод <http://reestr.court.gov.ua/Review/82498809> від 20.06.2019

Зупинення провадження допускається лише тоді, коли розглядати справу далі неможливо. Ця неможливість полягає в тому, що обставини, які є підставою позову, є предметом дослідження в іншій справі і рішення суду у цій справі безпосередньо впливає на вирішення спору. Провадження у справі може бути зупинено лише до закінчення її розгляду по суті і для вирішення питання про зупинення провадження суду слід з'ясувати: як саме пов'язана справа, що розглядається судом, зі справою, яка розглядається іншим судом, чим саме обумовлюється неможливість розгляду справи. <http://reestr.court.gov.ua/Review/81435366> від 22.04.2019

Обов'язок суду зупинити провадження у справі обумовлений об'єктивною неможливістю її розгляду до вирішенні іншої справи, коли зібрані докази не дозволяють встановити та оцінити певні обставини (факти), які є предметом судового розгляду. При застосуванні наведеної норми за вимогами ст. 234 ГПК України у мотивувальній частині ухвали повинні бути зазначені мотиви, з яких суд дійшов висновків, постановляючи ухвалу. <http://reestr.court.gov.ua/Review/80856722> від 29.03.2019

Спрощене/загальне позовне провадження

Порушення норм процесуального права є підставою для скасування судового рішення, якщо суд розглянув у порядку спрощеного позовного провадження справу, яка підлягала розгляду за правилами загального позовного провадження. Отже, необґрунтованим та помилковим є висновок апеляційного господарського суду про залишення рішення місцевого господарського суду без змін

<http://reyestr.court.gov.ua/Review/76326068> від 05.09.2018

Та обставина, що справа була розглянута в порядку спрощеного позовного провадження не означає що така справа автоматично є малозначною в розумінні ч.5 ст.12 ГПК України. Розгляд справ у порядку спрощеного позовного провадження врегульовано положеннями ст. 247 ГПК України, згідно з ч.1 цієї статті у порядку спрощеного провадження розглядаються малозначні справи, ч.2 цієї статті передбачено, що у порядку спрощеного позовного провадження може бути розглянута будь-яка інша справа, віднесена до юрисдикції господарського суду, за винятком справ, зазначених у ч.4 цієї статті <http://reestr.court.gov.ua/Review/82639447> від 21.06.2019

Оскільки підстави для стягнення пені, нарахованої АМК за несплату Товариством штрафу, виникли з відносин, пов'язаних із захистом економічної конкуренції, спір підлягав розгляду в судовому засіданні з повідомленням учасників у справі, тому у порядку спрощеного позовного провадження такий спір не може бути розглянутий.

<http://reestr.court.gov.ua/Review/81971860> від 23.05.2019

Повернення апеляційної скарги

апеляційна скарга подано на ухвалу, що не підлягає оскарженню окремо від рішення суду (п.4 ч.5 ст.260 ГПК України)

Протокольна ухвала місцевого господарського суду про відмову в задоволенні клопотання про зупинення провадження у справі не підлягає оскарженню в апеляційному порядку окремо від рішення суду першої інстанції.
<http://reestr.court.gov.ua/Review/79718993> від 08.02.2019

Ухвала місцевого господарського суду про відмову в задоволенні клопотання про зупинення провадження у справі не підлягає оскарженню в апеляційному порядку окремо від рішення суду першої інстанції.
<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/78324676> від 05.12.2018

Оскільки ст.255 ГПК України не передбачено можливості оскарження ухвали про відкриття провадження у справі окремо від рішення суду, то і ухвала про внесення виправлень в ухвалу про відкриття провадження у справі також не може бути оскаржена до апеляційного господарського суду окремо від рішення суду.
<http://reestr.court.gov.ua/Review/80366570> від 04.03.2019

Апелянтом не усунуто недоліки апеляційної скарги та не зазначено правильного найменування суду апеляційної інстанції (скаржник зазначив назву суду, який ліквідовано). За відсутності поданої скаржником заяви про усунення недоліків апеляційної скарги відсутні підстави для відкриття апеляційного провадження та повернуто апеляційну скаргу заявнику.

<http://reestr.court.gov.ua/Review/79687688> від 28.01.2019

Норми ч.4 ст.174, ч.6 ст.260 ГПК України не передбачають ні права, ні обов'язку суду апеляційної інстанції в разі часткового усунення недоліків самостійно за власною ініціативою вирішувати питання про прийняття часткового виконання ухвали про залишення апеляційної скарги без руху та фактично про повторне надання нового строку для усунення інших, зазначених у вказаній ухвалі, проте неусунутих недоліків.

<http://reestr.court.gov.ua/Review/82371499> від 13.06.2019

Господарським процесуальним кодексом України та ст. 12 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" не передбачено можливості оскарження ухвали про прийняття заяви про порушення справи про банкрутство до розгляду, так як така ухвала суду першої інстанції забезпечує рух судового процесу, і не може оскаржуватись в апеляційному порядку окремо.

<http://reestr.court.gov.ua/Review/79671282> від 31.01.2019

Щодо доказів надсилання апеляційної скарги

З аналізу ст.13 ЗУ «Про поштовий зв'язок» 2 Правил надання послуг поштового зв'язку вбачається, що квитанція або касовий чек (в яких зазначено найменування оператора та об'єкта поштового зв'язку, які надають послуги, дата та вид послуги, її вартість, адресат) є доказами надіслання відповідного міжнародного поштового відправлення.
<http://reestr.court.gov.ua/Review/80036550> від 22.02.2019

Список згрупованих відправлень рекомендованих листів та копія з журналу вихідної кореспонденції не є належними доказами надіслання копії апеляційної скарги іншим учасникам справи
<http://reestr.court.gov.ua/Review/81266280> від 18.04.2019

Відсутність в доданих до апеляційної скарги документах опису вкладення в цінний лист та квитанції із зазначенням повної поштової адреси, найменування документів, які надсилаються сторонам у справі, позбавляє суд апеляційної інстанції можливості оцінити даний документ, як належний доказ направлення копії апеляційної скарги учасникам справи

<http://reestr.court.gov.ua/Review/79748225> від 08.02.2019

Відмова у відкритті апеляційного провадження

апеляційна скарга подана на судові рішення, яке не підлягає апеляційному оскарженню (п.1 ч.1 ст.261 ГПК України)

Норми ГПК України не передбачають оскарження ухвали про скасування судового наказу в апеляційному порядку.

<http://reestr.court.gov.ua/Review/76000672> від 20.08.2018

Станом на час прийняття судових рішень у справі ГПК (у редакції, яка була чинною до 15.12.2017) не передбачав можливості повторного апеляційного чи касаційного перегляду судового рішення, в тому числі і за скаргою особи, яка не брала участі у справі, якщо господарський суд вирішив питання про її права та обов'язки. Разом з тим, розділ XI "Перехідні положення" ГПК України (в редакції Закону України від 03.10.2017 № 2147-VIII) не передбачає повторного апеляційного перегляду судових рішень, які були переглянуті в апеляційному порядку за правилами ГПК України (у редакції, яка була чинною до 15.12.2017).

<http://reestr.court.gov.ua/Review/81081744> від 02.04.2019

Скаржник, подаючи апеляційну скаргу на постанову Верховного Суду до апеляційного суду в порядку статті 287 ГПК України, обрав порядок перегляду постанови суду касаційної інстанції шляхом її апеляційного оскарження, що прямо заборонено частиною 3 статті 317 ГПК України.

<http://reestr.court.gov.ua/Review/77624303> від 23.10.2018

Апеляційна скарга особи, яка не брала участі у справі

(ст.254 ГПК України)

Встановивши, що оскаржуване рішення суду першої інстанції не стосується прав інтересів або обов'язків заявника, суд апеляційної інстанції дійшов вірного висновку, що останній не наділений правом подавати апеляційну скаргу на таке рішення після спливу одного року з дня складення повного тексту судового рішення, відтак, наявні підстави для відмови у відкритті апеляційного провадження згідно ч.2 ст.261 ГПК України. <http://reestr.court.gov.ua/Review/77329423> від 08.10.2018

Якщо після відкриття апеляційного провадження за апеляційною скаргою, поданою особою з підстав вирішення судом питання про її права, інтереси та (або) обов'язки, буде встановлено, що судовим рішенням такі питання не вирішувалося, апеляційний суд закриває апеляційне провадження на підставі п.3 ч.1 ст.264 ГПК України, оскільки у такому випадку немає правового зв'язку між скаржником і сторонами у справі, а отже немає і суб'єкта апеляційного оскарження.

<http://reestr.court.gov.ua/Review/81268530> від 09.04.2019

Після прийняття апеляційної скарги особи, яка не брала участі у справі, суд апеляційної інстанції має першочергово з'ясувати, чи прийнято оскаржуване судове рішення безпосередньо про права, обов'язки, інтереси скаржника, після встановлення таких обставин вирішити питання про залучення такої особи у якості третьої особи шляхом винесення відповідної ухвали, а от питання про скасування судового рішення згідно з правилами статті 281 ГПК України вирішується шляхом ухвалення окремого судового рішення у формі постанови. <http://reestr.court.gov.ua/Review/81038681> від 03.04.2019

Апеляційна скарга особи, яка не
брала участі у справі

У разі подання органом державної влади – не учасником справи, апеляційної скарги на судові рішення, ухвалені судом до набрання чинності редакцією ГПК України з 15.12.2017, після спливу одного року із дня складення повного тексту судового рішення, до такої особи застосовується присічний річний строк для поновлення пропущеного строку подання скарги на рішення суду першої інстанції, визначений ст.93 ГПК України, що передбачає відмову у відкритті апеляційного провадження.
<http://reestr.court.gov.ua/Review/80036356> від 21.02.2019

Оскільки апелянт (особа, яка не брала участі у справі) не був і не є учасником товариства, а тому його права не могли бути порушені оскаржуваним рішенням загальних зборів ТзОВ, судом апеляційної інстанції з урахуванням приписів п. 3 ч. 1 ст. 264 ГПК України правомірно закрито апеляційне провадження.
<http://reestr.court.gov.ua/Review/77624321> від 31.10.2018

Рішення є таким, що прийняте про права та обов'язки особи, яка не була залучена до участі у справі, якщо в мотивувальній частині рішення містяться висновки суду про права та обов'язки цієї особи, або у резолютивній частині рішення суд прямо вказав про права та обов'язки таких осіб. У такому випадку рішення порушує не лише матеріальні права осіб, а й їх процесуальні права, що витікають із сформульованого в статті 6 Європейської конвенції про захист прав людини і основних свобод положення про право кожного на справедливий судовий розгляд. Будь-який інший правовий зв'язок між скаржником і сторонами спору не може братися до уваги.
<http://www.reestr.court.gov.ua/Review/79290535> від 15.01.2019

Заява про приєднання до апеляційної скарги

(ст.265 ГПК України)

Оскільки, в порушення норм ст. 265 ГПК України, до заяви про приєднання до апеляційної скарги не додано докази надсилання (направлення) копії заяви іншим учасникам справи та беручи до уваги, що норми ГПК України не містять положень щодо надання строку для усунення недоліків стосовно заяв про приєднання до апеляційної скарги, судом апеляційної інстанції правомірно повернуто таку без розгляду. <http://reestr.court.gov.ua/Review/80548825> від 18.03.2019

Законом України «Про судовий збір» встановлено окремі ставки судового збору за подання до господарського суду заяв про приєднання до апеляційної скарги на ухвалу суду. Законом України «Про судовий збір» не встановлено ставку судового збору за подання до господарського суду заяв про приєднання до апеляційної скарги на рішення суду. <http://reestr.court.gov.ua/Review/80548840> від 18.03.2019

При прийнятті постанови за результатами апеляційного перегляду рішення (ухвали) місцевого суду суд повинен розглянути кожен аргумент, викладений скаржником в апеляційній скарзі та іншими учасниками справи у відзиві на неї, а також, керуючись принципами диспозитивності та рівності учасників справи перед законом і судом, у разі приєднання іншої особи до апеляційної скарги скаржника шляхом подання відповідної заяви, апеляційний суд має процесуальним обов'язком надати оцінку доводам заяви про приєднання до апеляційної скарги, оскільки інакше матиме наслідком обмеження права особи, яка приєдналася до апеляційної скарги, на доступ до суду. <http://reestr.court.gov.ua/Review/82528096> від 28.05.2019

Заяви, скарги прокурора

Прокурор, який не брав участь у розгляді справи у суді першої інстанції має право оскаржувати судові рішення постановлені без його участі (ст.53 ГПК України).
<http://reestr.court.gov.ua/Review/81436530> від 24.04.2019

Прокурор не наділений повноваженнями щодо звернення із заявою про перегляд за нововиявленими обставинами у справі, учасником якої він не був (ст.321 ГПК України).
<http://reestr.court.gov.ua/Review/77528053> від 16.10.2018
<http://reestr.court.gov.ua/Review/81207262> від 09.04.2019

Обов'язок прокурора повідомити позивача про подання позову. Відповідно до пункту 3 частини 3 статті 23 Закону України "Про прокуратуру" прокурор зобов'язаний попередньо, до звернення до суду, повідомити про це громадянина та його законного представника або відповідного суб'єкта владних повноважень.
<http://reestr.court.gov.ua/Review/80181084> від 26.02.2019

Апеляційна скарга, що надійшла до суду
апеляційної інстанції після закінчення
апеляційного розгляду справи

(ст.272 ГПК України)

Виходячи з вимог закону, якщо скаржник зазначає лише про те, що рішення може вплинути на його права та/або інтереси, та/або обов'язки, або зазначає (констатує) лише, що рішенням вирішено про його права та/або обов'язки чи інтереси, то такі посилання не можуть бути достатньою та належною підставою для відкриття апеляційного провадження. У дій справі відмовлено у відкритті апеляційного провадження, оскільки суд вже розглянув аналогічні доводи під час апеляційного розгляду справи за апеляційною скаргою іншої особи
<http://reestr.court.gov.ua/Review/77624461> від 31.10.2018

Суд відмовляє у відкритті провадження за апеляційною скаргою, поданою відповідно до частини першої цієї статті, якщо суд розглянув наведені у ній доводи під час апеляційного розгляду справи за апеляційною скаргою іншої особи. У даній справі безпідставно відмовлено у відкритті провадження за скаргою не учасника, оскільки доводи не були предметом дослідження і оцінки суду під час перегляду першої скарги.
<http://reestr.court.gov.ua/Review/81207340> від 16.04.2019

Оскільки рішення господарського суду від 04.09.2012 року переглянуто в апеляційному порядку, а повторний апеляційний перегляд такого рішення суду першої інстанції ГПК України (в редакції, чинній до 15.12.2017) не передбачав, тому у відкритті апеляційного провадження за апеляційною скаргою особи яка не брала участі у справі слід відмовити.
<http://reestr.court.gov.ua/Review/78626282> від 23.11.2018

- Заява про роз'яснення судового рішення
(ст.245 ГПК України)
- Заява про забезпечення виконання рішення
(ч.6 ст.327 ГПК України)

До повноважень судів України не належить роз'яснення рішення шляхом внесення до нього змін по суті. Висновки, зроблені судом в ході розгляду справи, викладаються у судовому рішенні, яке є обов'язковим до виконання на всій території України. Оскільки порушені заявником питання виходять за межі правового регулювання ст. 245 ГПК України, суд апеляційної інстанції обґрунтовано відмовив у задоволенні заяви про роз'яснення судового рішення.

<http://reestr.court.gov.ua/Review/77882006> від 16.11.2018

Заява про роз'яснення судового рішення не підлягає задоволенню, якщо заявник фактично порушує питання про зміну рішення, або про внесення до нього нових даних, або про роз'яснення мотивів прийняття рішення, або фактично про встановлення чи зміну способу і порядку виконання рішення. Поставлені в заяві питання стосуються процесуальних дій суду щодо видачі наказу про стягнення з відповідача на користь позивача судового збору за розгляд справи в суді апеляційної інстанції, які не можуть бути предметом роз'яснення відповідно до приписів статті 245 ГПК України. <http://reestr.court.gov.ua/Review/81112598> від 11.04.2019

Адекватність заходу для забезпечення позову (виконання рішення суду), що застосовується господарським судом, визначається його відповідністю вимогам, на забезпечення яких він вживається. Оцінка такої відповідності здійснюється господарським судом, зокрема, з урахуванням співвідношення права (інтересу), про захист яких просить заявник, із вартістю майна, на яке вимагається накладення арешту, або майнових наслідків заборони відповідачеві вчиняти певні дії. <http://reestr.court.gov.ua/Review/78182030> від 19.11.2018

Заява за нововиявленими
обставинами

Ухвала про відмову у задоволенні заяви про перегляд рішення за нововиявленими обставинами підлягає апеляційному оскарженню. При цьому, такими загальними підставами, виходячи також з основних принципів господарського судочинства, слід вважати підстави, що передбачені для оскарження судових рішень в апеляційному порядку, а закріплене у ч.4 ст.325 ГПК України поняття "ухвала" слід вважати не інакше як формою судового рішення. <http://reestr.court.gov.ua/Review/81940549> від 20.05.2019

Відсутність нововиявлених обставин. Описка допущена в постанові про відкриття виконавчого провадження не є обставиною, яка є істотною для розгляду заяви про визнання наказу господарського суду таким, що не підлягає виконанню <http://reestr.court.gov.ua/Review/78750119> від 12.12.2018

Не може вважатися нововиявленою обставина, яка ґрунтується на переоцінці тих доказів, які вже оцінювалися господарським судом у процесі розгляду справи. Не можуть вважатися нововиявленими обставини, що встановлюються на підставі доказів, які не були своєчасно подані сторонами чи прокурором <http://reestr.court.gov.ua/Review/78750278> від 18.12.2018

Заява за нововиявленими
обставинами

Висновок експертного оціночно-будівельного дослідження не може вважатись нововиявленою обставиною, оскільки цей висновок не існував на час розгляду справи та прийняття ухвали, яку заявник просить переглянути за нововиявленими обставинами, та фактично є переоцінкою доказів, які вже оцінювались господарським судом у процесі розгляду справи <http://reestr.court.gov.ua/Review/78715822> від 17.12.2018

За своєю правовою природою та моментом виникнення Висновок експертів за результатами проведення комплексної автотехнічної, електротехнічної, пожежно-технічної та трасологічної експертизи є новим доказом, який не був предметом дослідження та оцінювання в межах справи, а відтак встановлені в ньому обставини не можуть вважатися нововиявленими в порядку ст. 320 ГПК України. <http://reestr.court.gov.ua/Review/80591312> від 19.03.2019

Встановлений рішенням суду факт недійсності договору (про що заявнику стало відомо після прийняття рішення в межах іншої справи), є нововиявленою обставиною, а не новим доказом. Виходячи з норм [ст. 236 ЦК України](#), ця обставина існувала на момент прийняття рішення господарського суду, яке є предметом перегляду заяви за нововиявленими обставинами, однак стала відомою після прийняття рішення в межах іншої справи. <http://reestr.court.gov.ua/Review/80591543> від 13.03.2019

Комплексний аналіз норм ст.ст. ч.1 ст.75, п.3 ч.1 ст.42, ч.ч.1,2,5 ст.161, ч.1 ст.165, ч.1 ст.167, ч.ч.1,2 ст.208 ГПК України свідчить, що про визнання обставин учасниками справи має, в першу чергу, бути зазначене в заявах по суті справи, поясненнях учасників справи, їх представників або іншим чином визнано ці обставини саме під час розгляду спору у суді, а не поза його межами.

<http://reestr.court.gov.ua/Review/82007513> від 27.05.2019

Незалежно від того чи перераховані усі постанови, у яких викладена правова позиція, від якої відступила Велика Палата Верховного Суду, суди під час вирішення тотожних спорів мають враховувати саме останню правову позицію Великої Палати Верховного Суду.

<http://reestr.court.gov.ua/Review/79834955> від 30.01.2019

Предметом апеляційного оскарження у справі є ухвала про відмову в зупиненні провадження у справі, оскарження якої не передбачено ч.1 ст.255 ГПК України, що виключає можливість апеляційного перегляду такої ухвали. Закрито апеляційне провадження, як помилково відкрите.

<http://www.reestr.court.gov.ua/Review/79207557> від 10.01.2019

Позовні вимоги звертаються до відповідачів у справі, а не до третіх осіб. А тому суд не може задовольняти позовну вимогу про зобов'язання третьої особи, яка не заявляє самостійні вимоги на предмет спору, вчинити певні дії. <http://reestr.court.gov.ua/Review/81691843> від 13.03.2019

Суд вийшов за межі позовних вимог, оскільки самостійно змінив підставу позову. Суди вийшли за межі позовних вимог та стягнули заборгованість відповідача за невиконання відповідачем своїх зобов'язань за договорами, які позивач не зазначав, як підставу позовних вимог, оскільки вважав зобов'язання за такими договорами припиненими, як і не подавав письмової заяви про зміну підстав позову, в передбаченому ч.3 ст.46 ГПК України, порядку. <http://reestr.court.gov.ua/Review/81369165> від 18.04.2019

Під час розгляду заяви про видачу виконавчого документа господарський суд не надає оцінку законності та обґрунтованості рішення третейського суду, а лише встановлює наявність або відсутність підстав для відмови у задоволенні заяви про видачу виконавчого документа, визначених ст.355 ГПК України та статтею 56 Закону України «Про третейські суди». <http://reestr.court.gov.ua/Review/81369261> від 18.04.2019